

Η Νυχτερινή Κατάδυση

Κείμενο: **Μιχάλης Βενιός**

Φωτογραφία: **Κώστας Λαδάς, Μιχάλης Βενιός**

✘ Από όλες της μορφές κατάδυσης, αυτή που συναρπάζει τους περισσότερους δύτες είναι η νυχτερινή κατάδυση. Αυτό συμβαίνει γιατί το σκοτεινό περιβάλλον εξάπτει την φαντασία και το άγνωστο ανεβάζει την αδρεναλίνη.

Στην παρθενική του κατάδυση, ο νυκτερινός δύτες με αναμμένο τον φακό στο χέρι παρατηρεί τα μουντά και αδιάφορα φυτά και ανθόζωα, που έβλεπε στις βουτιές του την ημέρα, να εμφανίζονται τώρα μπροστά του λαμπερά με έντονα χρώματα, λουσμένα καθώς είναι από το φως του φακού του. Κατά την διάρκεια της νύχτας η ζωή στον βυθό αλλάζει και τα υδρόβια που κρυβόντουσαν στις σχισμές των βράχων βγαίνουν για να βρουν τροφή. Διάφορα ψαράκια έλκονται από τα φώτα του δύτε και, καθώς είναι ντροπαλά, διστάζουν αρχικά να τον πλησιάσουν. Σύντομα όμως, η περιέργεια τα κάνει να ξεπεράσουν τον φόβο τους και πηγαίνουν κοντά του για να τον περιεργαστούν. Τώρα, με όλα αυτά τα χρώματα και την ποικιλόμορφη και περίεργη παρέα γύρω του, η σκοτεινή θάλασσα γίνεται οικεία και παύει να τον τρομάζει. Μετά από καιρό και πολλές βουτιές σε βραχώδεις ή αμμώδεις βυθούς με μονόπετρα και φυκιάδες, ο αρχάριος δύτες θα εξοικειωθεί με την νυχτερινή κατάδυση και θα μπορεί πλέον να περάσει στα ρηχά ναυάγια, εκεί όπου η σκοτεινή σιλουέτα και του πιο ασήμαντου ναυαγίου αποκτά μία άλλη, πιο μυστηριώδη και απόκοσμη διάσταση.

Όπως και την ημέρα έτσι και τη νύχτα χρησιμοποιείται ο συνήθης καταδυτικός εξοπλισμός. Δηλαδή στολή κατάδυσης, κουκούλα, γάντια, μποτάκια, μάσκα, αναπνευστήρας, πέδιλα, μαχαίρι, ρυθμιστής πλευστότητας, φιάλη, ρυθμιστής πίεσης δύο σταδίων με χταπόδι και τροφοδοσία για τον ρυθμιστή πλευστότητας, όργανο ένδειξης της πίεσης, όργανο ένδειξης του βάθους, υποβρύχιο ρολόι, καταδυτικοί πίνακες, πινακίδα γραφής σημειώσεων με μολύβι, πυξίδα, ηλεκτρονικός μετρητής χρόνου βυθού ή και υποβρύχιος υπολογιστής κατάδυσης καθώς και ότι άλλο θα συμβάλει στην ασφάλεια της κατάδυσης.

Όπως σε όλες τις καταδύσεις, έτσι και στη νυχτερινή κατάδυση απαραίτητη είναι και η σημαδούρα, η οποία τη νύχτα πρέπει να είναι εφοδιασμένη με έναν μικρό φωτεινό σημαντήρα τύπου φλας που αναβοσβήνει, για να διακρίνεται μέσα στο σκοτάδι από τα τυχόν διερχόμενα σκάφη. Όμως για μια επιτυχημένη και απολαυστική νυχτερινή κατάδυση μέσα στο νερό απαιτείται φως, πολύ φως. Για αυτό λοιπόν πρέπει απαραίτητα να υπάρχει ένας μεγάλος, στεγανός και φωτεινός υποβρύχιος φακός καθώς και ένας ακόμα εφεδρικός φακός, μικρότερου μεγέθους. Όσο ταπεινό και αδιάφορα και αν είναι στην εμφάνιση, το κορδόνι είναι ένα πολύ χρήσιμο εξάρτημα και καλό είναι ο φακός να είναι περασμένος γύρω από τον καρπό. Όταν κάποιος από τους φακούς δεν χρησιμοποιείται, περνάει και σταθεροποιείται με κλιπ σε έναν από τους κρίκους του ρυθμιστή πλευστότητας.

Για την αγορά ενός φακού, οι επιλογές σε σχήμα, βάρος, υλικό κατασκευής, χρώμα, τρόπο κρατήματος, είδος φωτισμού και διάρκεια συνεχούς λειτουργίας είναι πάρα πολλές και εξαρτώνται συνήθως από το ποσό που είναι διατεθειμένος ένας δύτες να ξοδέψει. Χρήσιμο πρόσθετο φωτεινό εξάρτημα ασφαλείας είναι και το ψυχρό, συνήθως πράσινο χημικό φως, σε ένα πλαστικό σωληνάκι μήκους μερικών εκατοστών το οποίο κρέμεται από το κλείστρο της φιάλης ή από άλλο εμφανές σημείο. Αυτό έχει σαν κύριο σκοπό ύπαρξης, τη σήμανση της θέσης που βρίσκεται ο δύτες μέσα στο νερό κι όχι για να φωτίζει το περιβάλλον. Καλό είναι να θυμόμαστε πως το χημικό φως αλλοιώνει τα χρώματα των ενδείξεων των οργάνων. Στην νυχτερινή κατάδυση, ο δύτες πρέπει να έχει μαζί του και να ξέρει οπωσδήποτε να χρησιμοποιεί μια πυξίδα. Αυτό είναι απολύτως απαραίτητο, γιατί μέσα στο σκοτάδι δεν μπορεί να κρατά πορεία έχοντας σαν σημάδι τα βράχια ή άλλα αντικείμενα που υπάρχουν στον βυθό, όπως θα έκανε την ημέρα.

Αν η κατάδυση γίνει από την ακτή τότε, πρέπει να υπάρχει ένας ή περισσότεροι φωτεινοί σημαντήρες οι οποίοι θα φωτίζουν το σημείο εισόδου - εξόδου της παραλίας. Η τοποθέτηση πρέπει να γίνει με κατάλληλο τρόπο ώστε αυτές οι βοηθητικές φωτεινές πηγές να μην συγχέονται με άλλα φώτα που μπορεί να υπάρχουν σε απόσταση πάνω στην ακτή. Αν η κατάδυση γίνει από σκάφος τότε, πρέπει να υπάρχουν φωτεινοί σημαντήρες πάνω στην αλυσίδα της άγκυρας ώστε να είναι εύκολος ο εντοπισμός του σκάφους μέσα στο νερό. Αυτές οι βοηθητικές φωτεινές πηγές πρέπει να είναι διαφορετικές από αυτές που έχουν επάνω τους οι δύτες, για να μην δημιουργείται σύγχυση.

Η διαδικασία προετοιμασίας για μια νυχτερινή κατάδυση αρχίζει με την ενημέρωση του λιμεναρχείου και με την φροντίδα να υπάρχει ακόμα αρκετό φως στον ουρανό. Καλό είναι τα όσα αφορούν την οργάνωση της νυχτερινής κατάδυσης να έχουν συμφωνηθεί από πριν αλλά αν δεν έχει γίνει αυτό τότε, το φυσικό φως είναι απαραίτητο για να μπορούν οι δύτες να ελέγξουν την περιοχή κατάδυσης και τις συνθήκες που επικρατούν σε αυτήν. Να συμφωνήσουν ποιος ή ποιοι από την παρέα θα παραμείνουν έξω στην παραλία και τι θα κάνουν στην περίπτωση που παρουσιαστεί ανάγκη. Να καθορίσουν την πορεία που θα ακολουθήσουν και το μέγιστο βάθος που θα βουτήξουν. Να συμφωνήσουν για τα σήματα που θα κάνουν με τα χέρια και τα σήματα που θα κάνουν με τον φακό για να συνεννοηθούν υποβρυχίως.

Να συμφωνήσουν ποια θα είναι η πίεση στην φιάλη που θα σηματοδοτεί τον τερματισμό της περιήγησης και την επιστροφή στο σημείο ανάδυσης. Να συμφωνήσουν ποια διαδικασία θα ακολουθήσουν σε μια κατάσταση ανάγκης μέσα στο νερό ή στην περίπτωση που θα χαθεί κάποιος δύτες. Να τοποθετήσουν τα φώτα στην παραλία ή στην αλυσίδα της άγκυρας. Να μπορούν χωρίς βιασύνη να φορέσουν με ηρεμία τον εξοπλισμό τους. Πολλοί είναι οι δύτες που ακολουθούν διαφορετικές τεχνικές εκκίνησης της νυχτερινής κατάδυσης ωστόσο, όλοι θα πρέπει να προσέχουν την προσωπική τους ασφάλεια, την ασφάλεια της ομάδας και κυρίως όλοι θα πρέπει να έχουν στραμμένη την προσοχή τους στον πιο άπειρο δύτε της παρέας.

Όταν αρχίζει να πέφτει το σκοτάδι και είναι έτοιμοι, θα ελέγξουν ο ένας τον εξοπλισμό του άλλου. Θα θέσουν σε λειτουργία και θα ελέγξουν τους κύριους και τους εφεδρικούς φακούς, θα ενεργοποιήσουν τα χημικά φώτα και τον φωτεινό σημαντήρα του πλωτήρα. Οι φακοί ανάβουν με την δέσμη του φωτός στραμμένη προς τα πόδια. Οι δύτες προσέχουν να μην στρέψουν το φως στο πρόσωπο κανενός γιατί αυτός θα τυφλωθεί προσωρινά και θα αργήσει να προσαρμοστεί στο σκοτεινό περιβάλλον. Αφού μπουν στο νερό, και βρίσκονται ακόμα στην επιφάνεια, θα ελέγξουν τον εξοπλισμό τους για τυχούσες διαρροές.

Όταν οι δύτες βεβαιωθούν πως όλα είναι εντάξει, κολυμπούν αργά έως το σημείο κατάδυσης. Μόλις φτάσουν καλό είναι να σβήσουν τα φανάρια τους, να κοιτάξουν γύρω το σκοτάδι και μετά να βυθίσουν το κεφάλι για λίγο μέσα στο νερό. Είναι μια πολύ χρήσιμη και όμορφη εμπειρία ειδικότερα όταν στον ουρανό υπάρχει το φεγγάρι. Ανάβουν πάλι οι φακοί και είναι ευκαιρία να φωτιστούν τα όργανα για αρκετά δευτερόλεπτα ώστε αυτά να φωσφορίζουν μέσα στο σκοτάδι. Τώρα είναι καιρός να αρχίσει αργά η κατάδυση με τα πόδια προς τα κάτω. Όπως και την ημέρα, όλα αρχίζουν με εξίσωση της πίεσης στα αυτιά από πολύ ρηχά, χωρίς να περιμένει ο δύτες πρώτα να πονέσουν και μετά να τα εξισώσει, γιατί τότε η εξίσωση είναι δύσκολη και μερικές φορές αδύνατη.

Όταν οι δύτες φτάσουν στο προσυμφωνημένο βάθος ή πλησιάσουν τον βυθό, ρυθμίζουν την πλευστότητα τους και ξεκινούν την προκαθορισμένη πορεία τους μέσα στην σιωπή και το σκοτάδι. Σε όλην την διάρκεια της κατάδυσης, πρωταρχικό ρόλο έχει η επαφή με το ζευγάρι και η γνώση του

που βρίσκονται τα άλλα μέλη της ομάδας. Αφού ολοκληρωθεί η περιήγηση οι δύτες επιστρέφουν στο φωτεινό σημείο από όπου ξεκίνησαν την βουτιά και αναδύονται στην επιφάνεια.

Δεν είναι λίγοι εκείνοι οι δύτες που κατά την νυχτερινή κατάδυση, όταν είναι η στιγμή να διακόψουν την βουτιά, αναδύονται στην επιφάνεια από το σημείο που βρίσκονται εκείνη την στιγμή. Έτσι, συχνά βλέπουμε διάσπαρτους δύτες σε απόσταση μεταξύ τους, να φωνάζουν διάφορα ονόματα μέσα στο πυκνό σκοτάδι για να διαπιστώσουν ποιος άλλος έχει αναδυθεί και καθώς πλέουν στην επιφάνεια, περιφέρουν την δέσμη του φακού τους προς κάθε κατεύθυνση, ρίχνοντας την στο πρόσωπο των άλλων, με αποτέλεσμα να μην διακρίνουν τίποτα καθώς είναι τυφλωμένοι από το δυνατό φως.

Δεν χρειάζεται να τονιστεί πόσο σημαντικό είναι στη συντροφική κατάδυση, κάθε ζευγάρι να επιλέγεται ανάλογα με την γενικότερη καταδυτική του εμπειρία αλλά και με την πρόσθετη εμπειρία που έχει στις νυχτερινές καταδύσεις. Στη νυχτερινή κατάδυση όλα όσα συμβαίνουν μεγαλοποιούνται λόγω του σκότους. Ακόμα και όταν οι δύτες είναι έμπειροι, αν κατά την διάρκεια της νυχτερινής κατάδυσης δημιουργηθεί μια κατάσταση ανάγκης όσο ασήμαντη κι αν είναι, λόγω της φυσικής τάσης που έχει ο άνθρωπος να φοβάται το σκοτάδι, αυτή παίρνει άλλες διαστάσεις στο σκοτεινό θαλάσσιο περιβάλλον. Έτσι λοιπόν αντιλαμβάνεται κανείς πως ο δύτες πρέπει να είναι εξοικειωμένος με την θάλασσα και να διαθέτει αρκετή ψυχραιμία για να αποφευχθεί ο πανικός.

Αν δεν έχετε βουτήξει νύχτα και σας φτιάχνει, σας συναρπάζει η ιδέα να γνωρίσετε την εμπειρία της νυχτερινής κατάδυσης, φροντίστε να πάρετε πληροφορίες από τον εκπαιδευτή σας ή λάβετε μέρος σε ένα σχολείο της αντίστοιχης ειδικότητας, γιατί όπως και να το κάνουμε, η νυχτερινή κατάδυση είναι μια εξειδικευμένη μορφή κατάδυσης και για να είναι μια όμορφη, διασκεδαστική και ασφαλής εμπειρία, ο δύτες πρέπει να μάθει τα μυστικά της σε ένα αναγνωρισμένο σχολείο εκπαίδευσης δυτών.